

10. Korai felnevelés

(Locke, Helvetius)

I. korai felnevelés: fontos: munka, méltó tartás, becsületesség
családi nevelés (rögtön a polgári életről)

- szigorúak, követelmények a gyermekekkel szemben → aggódnak a gyermek miatt és érzik a predesztináció jövedelmét.
- a műveltség töredék a gy. jövőjének megalepődésével
- Nevelési útmutatók → internátus (belső zárt világ)
- pedagógusok: nagy gondot fordítanak az erkölcsi nevelésre
- KETTŐSSÉG: → meg akarják védeni a gy. t. = kőkőköt a gy. kört
→ jellem és értelm gy. felfedése = „öröklés” (konkrét)

II. Locke (John) 1632-1704

hatókör rá: Francis Bacon tapasztalati-induktív eljárás
René Descartes racionalizmus
Blaise Pascal érzelmek (his van a filozófia középpontjában)

- Életrajz: • anyja korán meghal, az ügyvéd apa pedig szigorú ⇒ 14 évesen a londoni Westminster School tanulója
- később oxfordi egyetem → megismeri Bacon és Descartes tanait (barátja Newton)
→ tanulmányozza az onosztudományt
 - élte ömefordult Lord Shaftesbury-vel (tanítója) ⇒ lekövetkezik lin → Hollandiába menekül

A Gondolatok a nevelésről (1693)

Emberismeret: • ember léte: a boldogság keresése; nyomon követés ellenőrzése

- állatvilágban: puritan életről:
 - egészség megőrzése (higiénia, sport)
 - jókedv (optimizmus)
 - tudás
 - jóselevedet (minden keresztény életmódja)

GENTLEMAN: megvilágított, boldog ember, nemzeti rendbe v. a polgárság első rétege tartozó művelt ember.

↓

Testi nevelés → 1. erős, egészséges test
Vallási nevelés → 2. erényes, vallásos lélek
Erlelmi nevelés → 3. pozitív ismeret

Hin a nevelés emberorientált végzet

Teshi nevelés: onvni nempontból = tanács a milőnére

FONTOSSÁG: egészséges táplálkozás, testmozgás fokozatosan (bő ruhák, tápláló étel, friss levegő, gyarai mozgás, erős italok elmulása)

Erkölsi & vallási nevelés: - magánnevelés kive → elisméri az iskola előnyeit, hátrányait →

⇒ Nevelőt kell fogadni

- ksti kanytki vár a legrejtősebb esetben

- leggyengébb a KEMÉLYES PÉLDAADÁS

- vallási nevelés → korán (imák, Biblia olvasása)

Értelemi nevelés: - tagadja a rólás nitékett ideát → TABULA RASA

- tapasztalat → az elme tudása → külső világ értelése
→ belső reflexió

UTILITARIZMUS: az ismeret hasznossági nempont minthi évalogatása (a gyaralmen értéket tárgya nem dőtt)

szükséges: olvasás (korán), rajz, gyorsítás, francia, latin

hasznosak: fogalmazás, történelem, földrajz, vill., számítan és mértan, könyvtel, étke, jogi ismerés, tánc

A gyaral formálásánál az értékek kell irányulnia → példamutatás

III. Helvetius (Claude Adrien) 1715-1771

• fr. filozófus → az intelményes nevelést támogatja

• „A nevelés korr azra az ember, auci”

• nevelés redmánya: ér, erény, khatóság

• nemzetek boldogulása függ a neveléstől → az állam illetik a közéletében

• nevelés: polgári liberalizmus ennéje → jellemzője: az egyéni érdek hitelete

• Etika alapillései: egyén, egyéniség, egyéni éipesség, egyéni boldogulás

• az önzés nem bűn, hanem alapvető értelem (ne hitse mások érteleit)

• A érdekénnyenyentés az a formája = „ÉRTELMES ÖNZÉS” = racionális egoizmus

↳ érdekénnyenyentés befolyásolja a polgári nevelés gyakorlatát

12., A filantropizmus

(Pestalozzi)

I. Filantropizmus:

- pozitív üzenet → 5-évfolyamos kuni-gimnázium
- idejétmúlt és egyszemélyes nevelési áthátszó ember
- f. -ai szerzője: Basedow
↳ 1774: *Filanthropinum* (1793: *Verelinae*)

OKTATÁS-NEVELÉS JELLEMZŐI:

- 1: Életviteli kettős velle és költés értékes ésszét
- 2: köti nevelés (edzés...)
- 3: gyakorlatias ismeretek elsajátítása (kötés, nyoma, ami hasznos)
anyagjel, írás, olv., kézművészet, társasjáték, egyszemélyes
- 4: nem kényszerű a gyakorlati készségek ismeretével (úgyis művészet)
- 5: munkavégzés, munkánál tanítás
- 6: játékos, nemlétes oktatás
- 7: Éntől a köti fegyvert → jutalom-büntetés

II. Pestalozzi (Johann Heinrich) : 1746-1827

- a, első tanítványok fia
 - apja korán meghal, az anyja neveli
 - elme is, jó képesség → köti Collegium Carolinum hallgatója
 - megismeri Basedow-t → tagja a Helvét Társaságnak (polyonát és Erasmus)
filantropizmus → utána földművelésbe érkezik
 - b, Neuchâtel
 - felesége: Anna Schultess, fia Hans Jakob (nevelés felügyelője)
 - gazdaság → CSÖD → új munka → gyakorlatias (gyakorlati nevelés) és foglalkozás
művészi nevelés
 - c, **Egy remek esti órája (1780)**
 - lelkiállapotának kifejezése
 - azt a programot választja fel, amit Neuchâtelben azaz megvalósítani
 - FONTOS: nevelés munkájából a CSALÁD
 - d, **Léonard és Gertrud (1781)**
 - Gertrud: édesanyja (4 gyermekét neveli)
 - Léonard: fiú
 - (Hummel - bíró és édesanyja, Amer - jóságos földműves)
2. öngyű **Kristóf és Elsa (1782)** ↗ elemzése

e, az ember erkölcsi fejlődése

Visszafordulásain a természettől az emberi nem fejlődésében (1797)

- ebben élethi: (Rousseau) az ember endendően jó \Rightarrow a rülets „kiszűrés” és gonosz, mest ékanyalja az édesanyját
- erkölcsi fejlődés 3 fokozata
 1. természetes állapot: önszű, gyűlölet \Rightarrow az ember élék küzdelem
 2. társadalmi állapot: a jog megőrzésé az életet, jellemző: önszű, hatalomvágy
társadalmi állapot: látszó
 3. tiszta erkölcs: hamisítat nyugt \Rightarrow az ember képes egyéni saját egyéniséket (KÉZESKEDŐHASONLAT)

f, Hans Eisler:

- fr. társadalmi életét \rightarrow Helvét Táraság megalakul
munkája P-t ékza meg az órák nevelésé (támogatás, épület)
- Program: 6-8: tanulás
8-16: munka
16-20: tanulás
cél: nagy ékéné, mint 1 családban
munka: meg élle nemzete az egyéniséket és a
közös tevékenységét.
- 5 hónap után kezdődés \Rightarrow kezdődés lesz

g, Burgdorf

- itt lex elemi iskolában tanító
- újítás: egyenre tanította a diákolat
• olvasás: kezdés után betűket a szavakat
támogatást lép \Rightarrow elismerték és éi \Rightarrow kérték a
Burgdorfi iskolában írását
emlék ép: nevelőintézet + iskola + nevelőintézet + tanítóintézet nemzete.

Angyal könyve (1803), A szemlélet ABC-je (1803)

(OBT)

h, Xerndon:

- új otthona
- didaktikai kísérlet: újraszervezés (kiszűrés, belső ékésítés)
- cél: kérték ismételt nyugtása a lépéséket fejlesztésével
- Xerndonban nyugtás támogatás (az intézményét \Rightarrow 10 év után
be élle ékéné)

(OBT) az 3. d. 1803

21, A közzétartás 1945 után (Kardosy Sándor, Wesely Ödön)

I. 1945 utáni nyelv - a helyzet a háború után:

- tananyagból elhagyták a politikatörténelmi részeket
- mégis a rászorultakat (kollegium, menza, öntudaj)
- iskolák: ált. iskola → alsó 1-4. osztálytanítói rendszer
→ felső 5-8. "népnevelési" osztály
középiskola → 4 év
- TANKÖTELEZETTSÉG: 6-14 éves korig
- kortárs évek ⇒ Pedagógiai Főiskola: 1947: Bp, Szeged
1948: Pécs, Debrecen → Eger
- gimnázium: kunda és női tagozat
- analfabeta-tanfolyamok (írás-olvasás-tanítás)
- dolgozó iskolája
- nők is tanulhattak !!! (főiskola, egyetem) 1946-os törvény
- 1948 → államviselés: Rákosi Mátyás

II. Kardosy Sándor (1891-1952)

- Életrajz: egyetem: Bp (vendéghallgató: Genfben, Münchenben, Grazban, Bécsben)
- 1918: tanári oklevél (magyar-német két)
 - 1929: filozófia, pedagógia, magyar nyelvészet doktor
 - Kassa és Bp-en volt középiskolai tanár
 - felmadulás után a magyar népművelődés irányítója
 - 1950: nyugdíjasként

A magyar nyelv és közzétartásunk reformja (1939)

- viselkedést eltt → a magyar nép gondolkodási és nyelvi sajátosságaiból van le következőkkel (magyar nyelv, gondolkodás, mentalitás)
- megfogalmazni a közzétartás követelményeit
 - legfontosabb állítása ⇒ a gyermek többsége nem jut túl az elemi iskolán ⇒ az iskola nyelve: FORDÍTÁS NYELV

A magyar nyelv tanítás-életelméleti alapjai (1938)

- minden emberi megismerés alapja és záloga a nyelv és ember
- arra építi a világot, hogy van-e olyan nyelv, ami nyelvi nevelés
- való a NYELV = lelki jelenség, ami ott él, ha belső élet
- nyelv és gondolkodás összefüggését pszichológiai folyamatként írja le

A nyelv az ember legjellegzetesebb tanítás lelki tevékenysége.

III. Wexely Edön (1867-1935)

- gyűlölt tanári tevékenység után 1910-ben a pesti egyetem magántanára
- 1918: pedagógus, majd a pécsi egyetem pedagógia-professzora
- magyar gyermektanulmányi mozgalom munkatársa, szervezője és vezetője

A modern pedagógia útjai (1909)

- herbartizmus alapjain nyugvó elméleti pedagógia

Bevetés a neveléstudományba (1923)

- elődiét a német kultúrpedagógia

A korszerű nevelés alapelvei (1935)

Harai építelője a első herbartianus törekvések → jelentős tartalmi tömörítésbe esz.